

A képekről (F. P.)

A szerkesztőségben sokszor – sőt folyamatosan – érezzük, mennyire anakronisztikus vállalkozás, hogy megátalkodott kitartással gondozgatunk, szeretgetünk egy klasszikus, múlt századi folyóiratot. Tesszük ezt néha dühösen, máskor bölcsnek vagy épp fásultnak megélt béketűréssel, arra a hitre alapozva, hogy a nálunk megjelenő szellemi tartalmak ebben a nyelvi és vizuális közegben kelnek életre, hogy a szövegek működéséhez a klasszikus folyóiratkörnyezet hozzájárul – sőt néha szerénytelenül azt gondoljuk, akár a közegnek is szerepe lehet a tartalom létrejöttében. Nem könnyű mindezt fenntartani, és nem csak anyagi értelemben, de a tartalom oldaláról sem. A kulturális, tudományos, technológiai és emberi közeg másfelé halad, mi pedig mindinkább kövületnek érezzük magunkat és a lapunkat ebben a közegben.

Mert a tudományos karriert meghatározó tudományos közleménynek nincsen szüksége kéthasábos tördelésre, vizuálisan érzékeny oldalképre, a lapon keresztülfűzött cikkfüggetlen képsorozatra. A tudományos közleménynek jó kereshetőségre van szüksége. Kulcsszavazásra, DOI-számra, letölthető, nyomtatható online megjelenésre. És nincs szüksége közéleti relevanciára, ahogy az olvasói befogadhatóságot tekintetbe vevő szempontváltásra sem. Egy sokkal szikárabb és ezzel együtt szellemileg sokkal sivárabb szcéna van épülőben, és ez a szcéna, ha nem figyelünk, bedarálja a lapunkat.

Ebben a közegben egyensúlyozunk hosszú évek óta – mióta nem evidencia a szakmai közélet léte és művelése, a lapunk megállíthatatlanul csúszik át a tudomány térfelére. És miközben az egyik kezünkkel megsegítjük a lapban megjelenő szövegek újféle közegbe illesztődését – most épp a DOI-azonosítás feltételeinek kialakításával –, a másikkal még ellenállunk: igyekszünk a klasszikus formát, a szellemi tágasságot fenntartani. Ennek gesztusaként nyúltunk most egy réges-régi folyóirathoz. Lapszámunk képanyagának forrása az *Új Építészet* című folyóirat 1948/2. száma, amelyben *Gyermekrajz / Gyermekkönyv* címmel jelent meg elemzés Hevesy Ivántól arról, hogyan tükrözik a gyermekkönyv-illusztrációk a gyermeki látásmódot, illetve a gyermekrajzokat. Az ott közölt csodás vagy épp hátborzongató klasszikus illusztrációkból készült a lapszám képanyaga.

A képek a **címlapon**, illetve a **15., 33., 76., 92., 118., 130–133., 136. és B3 oldalakon** láthatók. (A 3. oldalon a 15. oldali kép egy részlete szerepel.) A rajzok melletti kis szövegek az eredeti, folyóiratbeli képaláírások. A képek megtekinthetők lapunk online képtárában is: <https://upszonline.hu/index.php?gallery=741112>